

„Az irat elektronikus iratról
készített papír alapú másolat”

A DOKUMENTUMOT DIGITÁLIS
ALÁÍRÁSSAL LÁTTA EL:

AVDH Bélyegző

Alkotmánybíróság
Donáti utca 35-45.
Budapest,
1015

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: IV/ 0 3 7 1 2 - 0 / 2024		
Érkezett: 2024 DEC 07.		
Erkezés módja		
☐ POSTÁN	☐ @	EGYÉB:
Példány: 1	Melléklet: 8	Kezeli/irja: ↩
- Zirci Járásbíróság útján -		

ZIRCI JÁRÁSBÍRÓSÁG

Posta, e-mail, iratexport, levelszekrény,
személyesen

Érkezett: 2024 NOV 25.

Példány: 1 Melléklet: 5

Ügyszám: 20075/2023/19

Elsőfokú ügyiratszám:

1.P.20.075/2023/3/I.

Másodfokú ügyiratszám:

2.Pf.20.844/2023/5-I.

Kúriai ügyiratszám:

Pfv.V.20.688/2024/3.

Kérjük, hogy a T. Zirci Járásbíróság beadványunkat a Polgári Perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 425. § (1) bekezdése alapján továbbítani szíveskedjen az Alkotmánybíróság részére!

Tisztelt Alkotmánybíróság!

[REDACTED] Felperes– alkotmányjogi panaszomhoz csatolt és kívül jegyzett jogi képviselőm, Dr. Mikó András Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Mikó András, székhely: [REDACTED])

[REDACTED] útján – mint indítványozó a [REDACTED] által képviselt [REDACTED]

[REDACTED] alperes ellen indított és a Zirci Járásbíróság előtt 1.P.20.075/2023. szám alatt folyamatban volt elsőfokú, és a Veszprémi Törvényszék előtt 2.Pf.20.844/2023. szám alatt folyamatban volt másodfokú perben a Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Pf.20.844/2023/5-I. számú jogerős ítéletével szemben az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján az alábbi

alkotmányjogi panasszal

fordulunk a Tisztelt Alkotmánybírósághoz:

Kérjük, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény (a továbbiakban: Vtv.) 75. § (2) bekezdésnek és 75/A. § (1) bekezdésnek, továbbá a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény végrehajtásának szabályairól szóló 79/2004. (V. 4.) FVM rendelet (a továbbiakban: Vtv.vhr.) 82. § (2) bekezdésének alaptörvény-ellenességét megállapítani és a jogszabályi rendelkezést megsemmisíteni szíveskedjen.

Kérjük, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján a Veszprémi Törvényszék 2.Pf.20.844/2023/5-I. számú jogerős ítéletének alaptörvény-ellenességét megállapítani, egyúttal az alaptörvény-ellenes ítéletet megsemmisíteni szíveskedjen az alábbi jogi indokolás alapján.

Ut: Kérem felperesi alkotmányjogi panasz továbbítását az Alkotmánybírósághoz a Pp. 425 § (1) bekezdése alapján. Munkálathoz valóban az állam elvárható kifizetése. Ezenkívül az állam VTSZ P. tanácsát és elnökségét. [REDACTED] DEC 03.

Lv: utat: 2025.04.30 [REDACTED]

Álláspontunk szerint az alkotmányjogi panasszal támadott jogszabályi rendelkezés illetve ítélet az alábbiak okán kirívó mértékben sérti Felperesnek Alaptörvényben foglalt jogait, amelyre tekintettel az alaptörvény-ellenes döntéssel okozott jogsérelem alkotmányjogi panasz útján történő jogorvoslata szükséges.

I. Kúriai felülvizsgálat

I.1. A Tisztelt Alkotmánybíróság IV/2731-2/2024 számon meghozott végzésében a 2024.06.20. napján benyújtott alkotmányjogi panaszomat visszautasította, tekintettel arra, hogy a felülvizsgálati indítványomat a Kúria a panasz benyújtásakor még nem bírálta el.

2024.10.01. napján kézbesítésére került jogi képviselőm részére a Kúria Pfv.V.20.688/2024/3. számú felülvizsgálatot megtagadó végzése, így **ismételten benyújtom** jelen alkotmányjogi panaszt.

II. Az alkotmányjogi panasz befogadhatósága

II.1. Indítványunkat az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján terjesztjük elő. Indítványozó a Zirci Járásbíróság előtt P.20.100/2021. számon indult és 1.P.20.075/2023. szám alatt befejezett, majd a Veszprémi Törvényszék előtt 2.Pf.20.844/2023. számú peres eljárás felperese, akinek Alaptörvényben foglalt jogát sérti a bírósági eljárásban alkalmazott, alaptörvény-ellenes jogszabály, valamint az alaptörvény-ellenes ítélet, így indítványozói minőségük további vizsgálat nélkül is megállapítható.

Az Abtv. 28. § értelmében az Alkotmánybíróság a 27. §-ban meghatározott bírói döntés felülvizsgálatára irányuló eljárásban a 26. § szerinti, jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját illető vizsgálatot is lefolytathatja.

II.2. Felperes a Kúria Pfv.V.20.688/2024/3. számú végzését 2024.10.01. napján, elektronikus úton vette kézhez, így indítványomat az Abtv. 30. § (1) bekezdésében foglalt hatvan napos határidőn belül az Abtv. 53. § (2) bekezdése alapján a Zirci Járásbíróságon, mint elsőfokú bíróságon terjeszttem elő.

II.3. A kérdéses ítélet, továbbá a hivatkozott jogszabályi hely Alaptörvény-ellenességét a Tisztelt Alkotmánybíróság érdemben nem vizsgálta, így az Abtv. 31. § (1)-(2) bekezdéseiben foglalt korlátozás sem képezi a panasz előterjesztésének akadályát.

II.4. A Törvényszék ítéletében alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezést alkalmazott, továbbá olyan, a jogalkotói akarral ellentétes tartalommal ruházta fel a hivatkozott jogszabályokat, amelyek ellentétesek az Alaptörvényben foglalt, alapvető jogértelmezési követelményekkel.

III. Az Alaptörvény-ellenes ítélet alapjául szolgáló tényállás, továbbá az ítélet lényegi rendelkezései

III.1. A felperes tulajdonában áll a [REDACTED] hrsz.-ú, összesen 1,8 ha térmértékű, továbbá a [REDACTED] hrsz.-ú, összesen 4,33 ha térmértékű, „gyep” művelési ágú terület, amely területeket a vaddisznók 2020. decemberétől 2021. tavaszáig több helyen, folyamatosan feltúrtak. A fenti területek az alperesi vadásztársaság vadászterületében helyezkednek el, kizárólag kaszálással hasznosított telepített gyepek, azaz nem természetes módon kialakult ’ösgyepek’.

A felperes a károkozás folyamatáról 2021. 01. 05-én írásban értesítette az alperest és intézkedés megtételét kérte, amelyre nem került sor és a gyep feltúrása tovább folytatódott. Erre tekintettel a felperes 2021. március 8. napján levélben kérte a vadásztársaságot, hogy a keletkezett vadkárt még a tavaszi vegetáció megindulása előtt közösen mérjék fel, és állapodjanak meg a keletkezett kár mértékéről. A felhívásra az alperes nem válaszolt, ezért 2021.03.30. napján a felperes a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal jegyzőjéhez fordult a kárfelmérési eljárás lefolytatására.

A jegyző 2021.06.17. napján szakértőt rendelt ki, amelyet követően a vadkárbecslést a szakértő elvégezte. A szakértő megállapította, hogy a vaddisznók az 1,8 hektáros területből 0,4 ha-t (a terület több mint 22 %-át), a 4,33 hektáros területből pedig 1,8 ha-t (a terület 41,5 %-át) túrták fel, és a gyepek helyreállításához szükséges gépimunkákat 91.059,- Ft-ban, a szükséges anyagköltségek értékét 102.080,- Ft-ban, a vadtúrás miatt kiesett széna értékét 290.400,-Ft-ban, azaz összesen 483.539,- Ft-ban állapította meg.

A jegyző 2021.07.19. napján az egyezség létrehozására irányuló tárgyalást lefolytatta, amelyen a vadásztársaság az egyezség létrehozásától elzárkózott.

Felperes ezt követően keresettel fordult a Zirci Járásbírósághoz, és kérte, hogy a bíróság (a 10%-os önfenntartási érték levonását követően) 435.185,- Ft vadászható állat által okozott kár megtérítésére és a felmerült költségek viselésére kötelezze az alperest.

A felperesi kereset a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény (a továbbiakban: Vtv.) 75. § (1) és (2) bekezdésén, továbbá a Ptk. 6:22. §, illetve a Ptk. 6:519. §, 6:520. §, továbbá 6:563. § (1) bekezdésén és a Vtv. 75/A. § (1) bekezdésén alapult.

A Zirci Járásbíróság 1.P.20.075/2023/3/I. sz. ítéletében a felperesi keresettel egyezően kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül felperes részére 435.185,- Ft tökeösszeget vadászható állat által okozott kárból származó kártérítés jogcímen, valamint 42.100,- Ft perköltséget.

A Járásbíróság ítéletében – lényegét tekintve – arra az álláspontra helyezkedett, hogy Vtv. és a Vtv.vhr. szűkítően értelmezi a mezőgazdaság fogalmát, illetve a mezőgazdasági kultúrnövények körét, hiszen a Vhr. 82. § (2) bekezdése és (3) bekezdése felsorolja azokat a növénykultúrákat, amelyekkel kapcsolatban vadkárt lehet érvényesíteni, és e körbe valóban nem tartozik bele a gyepterület.

A Vtv. azonban nem korlátozhatja a Ptk.-ban foglalt szabályok általános alkalmazhatóságát és fogalomkörét, ha a jogalkotó a Ptk. szabályait egyes fogalomkörökre nem kívánja alkalmazhatóvá tenni, akkor azt a Ptk.-ban kell kodifikálni, ezért a Vtv. által meghatározott vadkár fogalmán kívül eső károkra tehát a Ptk. fogalomkörébe tartozó „vadászható állat által okozott kár” fogalmát kell alkalmazni. A fentiek alapján a bíróság a kár vonatkozásában a jogalapot a Ptk. 6:563. §-a alapján megalapozottnak találta.

Az ítélettel szemben az alperes fellebbezést nyújtott be. A fellebbezés alapján a Veszprémi Törvényszék 2.Pf.20.844/2023/5-I. sz. ítéletében az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a keresetet elutasította.

A másodfokú bíróság az alperes fellebbezését alaposnak találta, és az ügy érdemében arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Ptk.-nak az elsőfokú bíróság által hivatkozott rendelkezése kizárólag a mezőgazdaságon kívül okozott károk tekintetében alkalmazható. A Vtv. 75/A. § ugyanis nem minden, a Vtv. hatályán kívül eső, vadászható állat által okozott kárért való felelősség, hanem kizárólag

a mező- és erdőgazdálkodáson kívül okozott károk tekintetében utal a Ptk.-ra. A Törvényszék álláspontja szerint a rét és legelő egyaránt mezőgazdasági művelés fogalma alá tartozik, a felperes kára így a mezőgazdasági művelésen belül keletkezett kárnak minősül. A Törvényszék álláspontja szerint a keresetet csak a Vtv. és a Vtv.vhr. szabályai szerint lehetett volna elbírálni, így a Ptk. 6:563. § (1) bekezdésre alapított kereset nem foghatott helyt.

A Törvényszék álláspontja szerint ugyanakkor, mivel Vtv.vhr. 82. § (2) bekezdése értelmében sem a legelőn, sem a rét művelési ágban okozott kár nem tartozik a mezőgazdaságban okozott, megtérítendő vadkár körébe, a Vtv.-re alapított kereset sem foghatott helyt. Megjegyezzük, hogy e körben a Törvényszék ítélete bár hivatkozott rá, a Kúria Kfv.II.37.517/2019/7. sz. ítéletével is szembe helyezkedett, ugyanis annak ellenére, hogy hivatkozást tartalmaz az ítéletre, a Ptk. alkalmazhatósága kapcsán olyan következtetéseket von le, amely a kúriai ítéletből nem megállapítható, továbbá nem veszi figyelembe az ítélet elvi döntésének azon rendelkezését, hogy a 'vadkár megállapításának feltételeit a Vtv. és a Vtv.vhr. együttes értelmezésével kell megállapítani'. Ezzel szemben az ingatlan-nyilvántartás szabályai alapján sorolta a felperesi ingatlanokat mezőgazdasági művelésűnek, figyelmen kívül hagyva, hogy a Vtv. ezen rendelkezésére a Vtv.vhr. speciális szabályokat ír elő. A bíróságnak a Kúria Kfv.II.37.517/2019/7 számú ítéletének [12] bekezdésében foglaltakból kellett volna kiindulnia, és nem az ingatlan-nyilvántartási szabályokból. Idézem a Kúria megállapítását: „Az alperes a felülvizsgálati kérelmében tévesen hivatkozott arra, hogy a Vtv. 75. § (2) bekezdése a) alpontjában szereplő mezőgazdaságban okozott kár fogalmát az Inyvtv. rendelkezései alapján kell meghatározni, ugyanis erre sem a Vtv. sem a Vtv.vhr. rendelkezései nem utalnak, sőt a speciális szabályok ezt ki is zárják.”

A Kúria Kfv.II.37.517/2019/7. sz. ítéletének [11] bekezdése rögzíti, hogy „[...] a vadkár fogalmának meghatározásával, illetőleg abban a kérdésben, hogy a vadkár felméréssel való megállapításának feltételei fennállnak-e, a Vtv. és a Vtv.vhr. rendelkezései az irányadóak. Téves az alperes érvelése, mert a Fftv. fogalmait (5.§ 17. és 18. pontja) a vadkárral kapcsolatos eljárásban nem kell alkalmazni, mivel e törvény fogalmait csak az Fftv. alkalmazása körében határozza meg a Fftv. 5.§-a.” Az ügyemet érintő törvényszéki ítélet ugyanakkor ezen kúriai jogértelmezést is figyelmen kívül hagyta, mivel ennek ellenére a Fftv. (2013. évi CXXII. törvény a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról) fogalomrendszere szerint állapította meg az ingatlanok mezőgazdasági jellegét, és vonta be a Vtv. hatálya alá a tárgyi ingatlanokat, mint álláspontja szerint „mezőgazdasági művelésű” ingatlanokat. Álláspontom szerint a Kúria jelen bekezdésben hivatkozott ítéletének [11] bekezdése egyértelműen igazolja, hogy amennyiben az adott ingatlan nem tartozik a Vtv. és Vtv.vhr. hatálya alá, úgy az az ügy szempontjából mezőgazdálkodáson kívüli kárnak tekintendő, és ekként a Ptk. 6:563. § rendelkezései alkalmazandók rá.

A Felperes törvényes határidőn belül a Pp. 406. § (1) és 409. § (1) bekezdése alapján felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet és felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúria részére, a Kúria Pfv.V.20.688/2024/3. számú végzésében a felülvizsgálati eljárás lefolytatását megtagadta.

A Kúria Pfv.20.688/2024/3. sz. felülvizsgálatot elutasító végzés 16. bekezdésében idéz a Kfv.II.37.517/2019/7 sz. ítéletéből, amely szerint „A hivatkozott kúriai döntés felperes által megjelölt része rámutat, hogy az adott ügyben az alperes felülvizsgálati kérelmében az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CLXI. törvény (a továbbiakban Inyvtv.) 23. § (2) bekezdése alapján utalt arra, hogy a rét és legelő is mezőgazdasági művelés alatt álló területnek minősül. Ezzel kapcsolatban a döntés kimondja, hogy az alperes tévesen hivatkozott arra, hogy a mezőgazdasági kár fogalmát a Inyvtv.

rendelkezései alapján kell meghatározni. A döntés (13) bekezdése is hangsúlyozza, hogy a vadkár fennállását a Vtv. és a Vhr. együttes értelmezésével kell elvégezni.” A Kúria ennek kapcsán megállapítja, hogy „A jogerős ítélet ettől eltérő jogértelmezést nem tartalmaz, a másodfokú bíróság a Vtv. és a Vhr. szabályait értelmezte, ez alapján határozta meg a vadkár megállapításának feltételeit és jutott a rendelkező rész szerinti döntésre, így a felperes Pp. 409. § (3) bekezdésre alapított kérelme nem volt alapos.”

Ugyanakkor megjegyzem, hogy a Kúria megállapítása téves, ugyanis a jogerős ítélet 25. bekezdésében a törvényszék ettől eltérően, az ingatlan nyilvántartás szabályai alapján állapította meg, hogy a terület a mezőgazdaság fogalmkörébe tartozik, annak ellenére, hogy a Kúria fent is hivatkozott Kfv.II.37.517/2019/7. sz. ítéletének [11] bekezdése is akként foglalt állást, hogy a Vtv. fogalomrendszere annak alkalmazását tekintve sajátos, így a Fftv. szerinti mezőgazdasági hasznosítás e körben nem bír jelentőséggel.

Álláspontom szerint a Kúria Pfv.20.688/2024/3. sz. felülvizsgálatot elutasító végzése sem vette figyelembe a Kfv.II.37.517/2019/7. sz. ítélet indokolásából levonható következtetéseket, ellenkező esetben nem juthatott volna arra a következtetésre, hogy a jogerős törvényszéki ítélet nem tartalmaz eltérő rendelkezést a kúriai ítéletben foglaltaktól.

A fentieket azért tartom szükségesnek kiemelni a T. Alkotmánybíróság előtt, hogy szemléltessem, a jelenlegi jogszabályi környezet egymással ellentétes jogértelmezéseknek ad teret, jelentősen sértve ezzel a jogbiztonság és normavilágosság követelményét, ahogyan azt az alábbiakban is részletesen bemutatom.

IV. A Veszprémi Törvényszék 2.Pf.20.844/2023/5-I. számú ítéletének alaptörvény-ellenes volta

IV.1. Az alkalmazott jogszabályok alaptörvény-ellenessége

Az Abtv. 28. § értelmében az Alkotmánybíróság a 27. §-ban meghatározott bírói döntés felülvizsgálatára irányuló eljárásban a 26. § szerinti, jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját illető vizsgálatot is lefolytathatja.

A Vtv. 75. § (2) bekezdés szerint vadkárnak minősül

- a) a gímszarvas, a dámszarvas, az őz, a vaddisznó, valamint a muflon által a mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban, továbbá
  - b) az őz, a mezei nyúl és a fácán által a szőlőben, a gyümölcsösben, a szántóföldön, az erdősítésben, valamint a csemetekertben
- okozott kár tíz százalékot (a továbbiakban: természetes önfenntartási érték) meghaladó része.

A Vtv. 75/A. § (1) bekezdés szerint a vadászatra jogosult a vadászható állat által okozott kárért való felelősség Polgári Törvénykönyvben foglalt szabályai alapján köteles a mezőgazdálkodáson és erdőgazdálkodáson kívül másnak okozott kárt megtéríteni azzal, hogy a vadászatra jogosult ellenőrzési körén kívül eső oknak a vadászati jog gyakorlásán és a vadgazdálkodási tevékenység folytatásán kívül eső okot kell tekinteni.

A Vtv.vhr. 82. § (2) bekezdése rögzíti, hogy a Vtv. 75. § (2) bekezdésének alkalmazásában mezőgazdaságban okozott vadkár a vad táplálkozása, taposása, túrása vagy törése következtében a szántóföldön, a gyümölcsösben és a szőlőben a mezőgazdasági kultúra terméskiesését előidéző

károsítás. A gyümölcs-, illetve szőlőtelepítésben bekövetkezett vadkár pénzértékét a pótlás mértékének arányában kell meghatározni. Ezen jogszabályi rendelkezés kapcsán megjegyezzük, hogy az ismeretünk szerint ugyan a rendelet 2004. évi hatályba lépésétől változatlan szöveggel van érvényben, ennek ellenére a jogalkalmazás azt a Kúria Kfv.II.37.517/2019/7. sz. ítélet 2020. évi megjelenéséig csak tájékoztató jellegűnek tekintette, mivel ellentmond a Vtv. 75. § (2) bekezdés a) alpontjában megfogalmazott vadkár fogalmának, amelyet az ingatlannyilvántartási szabályokból és jogi szakirodalmakból (ld. Fuglinszky Ádám: Kártérítési jog HVGORAC Lap- és Könyvkiadó Kft. Budapest, 2015. 704-705. oldal, amelyre a II. fokú bíróság is hivatkozott az ítéletében) vezettek le. Ebből fakadóan az így meghatározott valamennyi mezőgazdaságban megtermelt növény esetében megállapították a vadkárt. A Kúria ezt a jogértelmezést a fenti ítéletében megváltoztatta, de nem intézkedett a tekintetben, hogy a korábbi jogértelmezések hatályukat veszítsék.

Magyarország Alaptörvénye P) cikk (1) - (2) bekezdése értelmében

(1) A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.

(2) A termőföld és az erdők tulajdonjogának megszerzése, valamint hasznosítása (1) bekezdés szerinti célok eléréséhez szükséges korlátait és feltételeit, valamint az integrált mezőgazdasági termelésszervezésre és a családi gazdaságokra, továbbá más mezőgazdasági üzemekre vonatkozó szabályokat sarkalatos törvény határozza meg.

A Vtv. 75. § (2) bekezdés és a Vtv. vhr. 82. § (2) bekezdés rendelkezései – a Kúria 2020. április 1-én kelt Kfv.II.37.517/2019/7. sz. ítéletének életbelépése óta – a vadkár érvényesíthetőségének fogalomköréből kizárják a gyept, legelő művelési ágú termőföldi ingatlanokat, ezen ingatlanok ugyanis a Vtv. vhr. 82. § (2) bekezdésének rendelkezése szerint nem tartoznak bele a Vtv. 75. § alkalmazása során a mezőgazdaságban okozott vadkár fogalma alá, mert a Kúria Kfv.II.37.517/2019/7. sz. ítélet [13] pontja szerint a vadkár meghatározása szempontjából a Vtv. vhr.-beli felsorolás – szemben a megelőző bírósági értelmezéssel – nem példálózó, hanem tételes.

A Vtv. 75/A. § (1) bekezdése ugyanakkor a Ptk. 6:563. § alkalmazhatósága körében állít fel korlátot, miszerint a Ptk. rendelkezése alapján történő kártérítésre kizárólag mezőgazdálkodáson és erdőgazdálkodáson kívül okozott károk vonatkozásában van lehetőség.

A termőföld védelme és fenntartása, mint az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdésében foglalt kötelezettség az állam és mindenki kötelessége. A Vtv. 75. § (2) bekezdése és 75/A. § (1) bekezdése, továbbá a Vtv. vhr. 82. § (2) bekezdése a termőföldekben esett károk érvényesíthetősége kapcsán termőföld védelmének felételeit és egyben annak korlátját határozzák meg, mivel a hivatkozott jogszabályi rendelkezések együttesen rögzítik, mely feltételek fennállása esetén lehet vadkár megtérítése iránt fellépni a vadászatra jogosulttal szemben, egyúttal meghúzzák azokat a határokat, amelyekre a Vtv. szabályozási köre nem terjed ki.

A Vtv. 75/A. § (1) bekezdése - és ezt támasztja alá a Veszprémi Törvényszék alkotmányjogi panasszal és felülvizsgálati kérelemmel is támadott ítélete – a Ptk. alkalmazhatóságát kizárólag a mezőgazdálkodás és erdőgazdálkodás körén kívül eső károk vonatkozásában teszi lehetővé, ezzel minden, mező- és erdőgazdálkodási körbe sorolható kár érvényesítésére a Vtv. rendelkezései alkalmazását írja elő.

A Vtv. 75. § (2) bekezdése ugyanakkor a mezőgazdálkodásban okozott károknak csupán egyes típusait nevesíti, így az ott feltüntetett állatok által, az ott feltüntetett területeken okozott károk tartoznak csak a Vtv. hatálya alá, amelyet a Vtv.vhr. 82. § (2)-(3) bekezdései tovább szűkítenek mindössze néhány haszonnövényre – ezen, alkalmazhatóságot tovább szűkítő rendelkezések okán nem tartoznak a Vtv. hatálya alá a felperesi gyepterületi ágú ingatlanok sem.

A Vtv. 75. § és 75/A. §, továbbá a Vtv.vhr. 82. § (2) bekezdése a termőföldeken okozott károk érvényesíthetőségének korlátait képezik, a perbeli esetben elzárják Felperest attól, hogy saját termőföldjében esett kárt a károkozóval szemben érvényesíteni tudja, annak ellenére, hogy a vadászható állat által másnak okozott kár olyan, Ptk.-ban foglalt általános szabály, amely a Vtv. vonatkozó rendelkezései nélkül megfelelő védelmet biztosítana a jogellenes károkozással szemben.

A Vtv. rendelkezései a fentiek ellenére egyszerre zárják ki a mezőgazdálkodási és erdőgazdálkodási körben okozott károk érvényesíthetősége vonatkozásában a Ptk. alkalmazhatóságát és egyszerre határoznak meg olyan feltételeket, amelyek a mezőgazdaságban és erdőgazdaságban okozott károknak csak egy részénél teszik alkalmazhatóvá a Vtv. szerinti jogérvényesítést. Ugyanakkor a 2007. évi CXXIX. törvény a termőföld védelméről 36. § (1) bekezdés c) alpontja szerint „ahol a gyeptakaró a talajvédelem követelményeinek nem felel meg, azt felújítással helyreállítani” köteles a földhasználó, azaz a feltúrt gyepterületet is.

A Vtv. és Vtv. vhr ugyanakkor nem minősül sarkalatos törvénynek az Alaptörvény értelmében, így határozott álláspontunk szerint a vadászható állatok által termőföldekben okozott károk érvényesíthetőségének alapvető szabályait alaptörvény-ellenesen határozta meg, ezen rendelkezések sértik az Alaptörvény P) cikk (1)-(2) bekezdéseit, tekintettel arra, hogy a termőföldek védelme tekintetében olyan alapvető korlátot állít fel, amely kizárja a jogellenesen okozott károk megtérítése iránti igények érvényesíthetőségét.

A Vtv. jelenlegi szabályozása alapján a kárviselés terhe többek között attól is függ, hogy a károsított ingatlan milyen művelési ágú. Míg szántóföldön, a gyümölcsösben és a szőlőben, a Vtv.vhr.-ben nevesített növénykultúrákban okozott vadkárok esetén megilleti a földtulajdonost a kártérítés lehetősége, egyéb művelési ágú – de szintén termőföldnek minősülő – ingatlan esetén, illetve a Vtv.vhr.-ben nem szereplő növénykultúra esetén a földtulajdonos maga köteles a vadászatra jogosult felelősségének megállapíthatatlansága miatt keletkezett kárt viselni, és kártérítésre a Ptk. alapján sem jogosult.

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés értelmében Magyarország független, demokratikus jogállam. A jogállamiság az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében olyan normatív tartalommal bíró alkotmányos mérce, amely az alkotmánybírósági döntés közvetlen hivatkozási alapja lehet.

A jogállamiság lényegi tartalmi eleme a **jogbiztonság** érvényesülésének követelménye. A jogbiztonság alapja egyfelől az egyes normák egyértelműsége, azaz a **normavilágosság** követelményének való megfelelés, másfelől az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatósága.

A Vtv. 75. § és 75/A. § (1) bekezdés rendelkezései, továbbá a Vtv.vhr. 82. § (2) bekezdése a fentiekben részletezettek okán **akként rontják le generális jelleggel a Ptk. 6:563. § alkalmazhatóságát a mezőgazdaságban okozott károk érvényesíthetősége kérdésében, hogy ennek ellenére a Vtv. maga nem lép fel a teljes körű szabályozás igényével, így annak ellenére fosztja meg az egyes károsultakat a kártérítési igényüktől, hogy az a Ptk. alapján egyébként megilletné őket.**

A Vtv. 75. §, 75/A. § (1) bekezdése és Vtv.vhr. 82. § (2) bekezdése a fentiek alapján **nem felelnek meg a normavilágosság követelményének**, a Vtv. 75/A. § (1) bekezdésben a Ptk.-ra történő utalás ugyanis a Vtv. 75. § rendelkezéseivel nem konzisztens, a Vtv. 75. § (1) bekezdés és Vtv.vhr. 82. § (2) bekezdése pedig szabályozási hézagot teremtenek, ezáltal jogot vonnak el. Álláspontunk szerint sérti a jogbiztonság követelményét az a szabályozás, amely a generális normák alkalmazhatóságát úgy zárja ki, hogy maga nem ad teljes körű szabályozást.

Álláspontunk szerint a joghézag megoldását jelentené, ha a Vtv. 75/A. § (1) bekezdése minden, a Vtv. 75. §-a alá nem tartozó esetben generális jelleggel utalna vissza a Ptk. rendelkezésére, azonban a hatályos normaszöveg erre nem ad lehetőséget.

A Vtv. és Vtv.vhr. hivatkozott rendelkezései által teremtett jogi helyzet azzal a következménnyel jár, hogy megszünteti a vadgazdálkodó védekezési érdekeltségét a károk csökkentésében, ugyanakkor megnöveli az érdekét a vadlétszám minél magasabb szinten tartásában, amelyek a mezőgazdasági termelésben kaotikus állapothoz vezethetnek, a termőföldhasználat így fenntarthatatlanná válik az elviselhetetlen veszteségek miatt.

Indítványozó esetében a vaddisznók által feltúrt, csak kaszálással hasznosított gyepterületen a megkívánt haszonnövényzet kipusztult, a talajfelszín gödrös és rögös lett, ezért a feltúrt területen megfelelő talajelőkészítő munkák után a gyepet újra kell vetni. Ellenkező esetben a takarmánynövény helyét gyomnövények - elsősorban az invazív és allergén parlagfű - foglalja el, amelynek irtását egészségrontó hatása miatt jogszabályok teszik kötelezővé. Mindezek a munkák nagy költséggel járnak, amelyek a földhasználó tulajdonos számára nem térülnek meg a kártérítés elmaradása miatt. Ezért a termőföldből az elvégzett plusz talajmunkák, terméscsökkenés és az újraterelítés költségei nyomán nem haszon keletkezik a földhasználó számára, hanem veszteség és elértéktelenedett termőföld. A hasznot viszont a kárt okozó vadgazdálkodó/vadászatra jogosult élvezzi a kilőtt állatok húsa és trófeája révén. Előfordulhat, hogy a földhasználó tulajdonos semmit sem tud a földjéről betakarítani (tekintve, hogy a vadgazdálkodót semmi sem ösztönzi a károk elleni védekezésre), annak ellenére, hogy mégis őt terheli a 2007. évi CXXIX. törvény a termőföld védelméről 36. § (1) bekezdés cb alpontja által előírt helyes talajállapot és növényzet helyreállításának a költsége.

Az Alaptörvény XIII. cikke értelmében:

(1) **Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez.** A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

(2) Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.

A tulajdon alapjogi védelme az állam számára ír elő kétirányú kötelezettséget. Az állam egyfelől – az alkotmányos kivételek lehetőségétől eltekintve – köteles tartózkodni a magán- vagy jogi személyek tulajdonosi szférájába való behatolástól, másfelől köteles megteremteni azt a jogi környezetet, azt az intézményi garanciát, amely a tulajdonhoz való jogot diszkrimináció nélkül működőképessé teszi. (ABH 2002, 998, 1002.)

A tulajdonhoz való jog – azon belül a tulajdonjog részjogosítványainak – korlátozása akkor alkotmányellenes (alaptörvény-ellenes), ha az **elkerülhetetlen, tehát kényszerítő ok nélkül történik, továbbá, ha a korlátozás súlya a korlátozással elérni kívánt célhoz képest aránytalan.** A

tulajdonhoz való jog tartalmát képezi álláspontunk szerint, hogy a tulajdonos a tulajdonát ért károkozás esetén a károkozóval szemben felléphet.

Álláspontom szerint nem állapítható meg olyan kényszerítő ok, amely miatt szükséges és elkerülhetetlen lenne a tulajdonos kártérítési jogtól történő elzárása, továbbá nem állapítható meg olyan cél, amely érvényesülése érdekében szükséges és arányos lenne ez a korlátozás, amely ezzel szemben egy lényegi korlátozó beavatkozás a tulajdonos jogaiba, azt kifejezetten gyengíti.

IV.2. A Veszprémi Törvényszék ítéletének alaptörvény-ellenessége

Amennyiben a Tisztelt Alkotmánybíróság arra az álláspontra helyezkedne, hogy a Vtv. és Vtv.vhr. hivatkozott rendelkezései nem alaptörvény-ellenesek, úgy a Veszprémi Törvényszék ítélete kapcsán az alábbiakra kívánok rámutatni:

Az Alaptörvény 28. cikk értelmében a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a **jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.**

Álláspontom szerint a Veszprémi Törvényszék ítélete a Vtv. és a Vtv.vhr. vonatkozó rendelkezéseinek, valamint a Ptk. 6:563. § rendelkezéseinek értelmezése során súlyosan megsértette az Alaptörvény 28. cikkben foglalt, jogalkalmazásra vonatkozó alaptörvényi előírást.

A törvényszék a mezőgazdasági kár fogalmának értelmezése során kettős, egymással ellentétes tartalmú jelentést vett alapul. A törvényszéki ítélet annak [25] bekezdésében rögzíti, hogy a „rét és legelő egyaránt a mezőgazdasági művelés fogalma alá tartozik”, ekként „a felperes kára tehát a mezőgazdasági művelésen belül keletkezett kárnak minősül, aminek okából a keresetet a Vtv. és Vhr. szabályai szerint kellett elbírálni. Ez azt is jelenti, hogy a Ptk. 6:563. § (1) bekezdésére alapított kereset nem foghatott helyt”.

A törvényszék a kereset Ptk. rendelkezései szerinti érvényesítésének vizsgálata során bár a Vtv. 75/A. § (1) bekezdésre hivatkozással nem tekinti azt a Ptk. által érvényesíthetőnek és sorolja a Vtv. hatálya alá, azt ugyanakkor figyelmen kívül hagyja, hogy a Vtv.vhr. saját maga meghatározza, hogy mi minősül mezőgazdasági kárnak a Vtv. 75. § alkalmazása körében, ekként a Vtv. 75/A. § (2) bekezdés értelmezése során a Vtv.vhr.-től eltérő, kiterjesztő jogértelmezést alkalmaz a mezőgazdasági kár vonatkozásában, amelybe a legelő, rét művelési ágú ingatlanokban okozott károkat is bele sorolja.

A törvényszéki ítélet [26] bekezdése a Vtv. 75. § (2) bekezdés értelmezése során már a fentiektől eltérő tartalmú jogkövetkeztetésre jut, miszerint – a Vtv.vhr. 82. § (2) bekezdés rendelkezése alapján – sem a legelőn, sem a rét művelési ágban okozott kár nem tartozik a mezőgazdaságban okozott, a vadászatra jogosult által megtérítendő vadkár körébe, így a Vtv.-re alapított kereset sem foghat helyt.

Álláspontom szerint ez a jogértelmezés, amely azonos fogalmi meghatározásoknak egyazon jogszabályban egymással ellentétes tartalmú jelentést ad, elzárja Felperest a Ptk.-ban foglalt jogérvényesítés lehetőségétől.

A nyilvánvaló logikai ellentmondás a józan ésszel és a közjóval ellentétes tartalommal ruházza fel a hivatkozott normákat. A jogalkotói akarat nyilvánvalóan nem irányulhatott egy olyan bizonytalan helyzet megteremtésére, amelyben a tulajdonosok egy bizonyos köre diszkriminatív alapon, minden ésszerű magyarázat nélkül megfosztásra kerülnek a Ptk. által biztosított joguktól anélkül, hogy más jogszabály ezt a védelmet hatékonyan pótolná.

A Vtv. célja álláspontom szerint, hogy bizonyos kiemelt esetkörökben (75. §) lehetővé tegyék a Ptk. szabályain alapuló igényérvényesítésnél egyszerűbb, rugalmasabb, és mindenekelőtt gyorsabb kárrendezést bírósági eljárás nélkül, amelyre a Vtv. 81. §-a az irányadó. Ez nem jelentheti azonban azt, hogy egyúttal jogelvonással is kíván élni a jogalkotó, a Vtv. szabályozási körén kívül eső károk az általános kárfelelősségi szabályok szerint érvényesíthetőek.

Kérem, hogy a T. Alkotmánybíróság indítványomat befogadni, az alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezést megsemmisíteni, továbbá a Veszprémi Törvényszék alaptörvény-ellenes ítéletét megsemmisíteni és a Törvényszéket új eljárás lefolytatására utasítani szíveskedjen.

V. Az indítvány nyilvánossága

Az Abtv. 52. § (5) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz eljárásokban az indítványozó nyilatkozni köteles a személyes adatai kezelését illetően azzal, hogy az Abtv. 57. § (1a) bekezdése és 68. §-a alapján az alkotmányjogi panaszt az indítványozó hozzájárulása esetén az Alkotmánybíróság nyilvánosságra hozza.

Indítványozó a fentiekre tekintettel akként nyilatkozik, hogy az indítvány nyilvánosságra hozatalának mellőzését kéri a Tisztelt Alkotmánybíróságtól.

VI. Az alkotmányjogi panaszhoz csatolt mellékletek

1. Elsőfokú ítélet
2. Másodfokú ítélet
3. Felülvizsgálati kérelem
4. Kúria végzése
5. Ügyvédi meghatalmazás

Budapest, 2024. 11.22.

Tisztelettel:

indítványozó dr. Miko And

képv.:

dr. Mikó András